

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح تغییر مهلت جذب اعتبارات پروژه (طرح) های عمرانی سال ۱۳۹۵ کل کشور»

مقدمه

طرح دو فوریتی که در آن «سال مالی پروژه (طرح) های عمرانی بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور از پایان تیرماه به پایان شهریورماه سال ۱۳۹۶ تمدید می شود». از طرف برخی از نمایندگان تقدیم مجلس شده است. شایان ذکر است این طرح فاقد مستندات است.

مخصوصاً سخن علنی

مشخصات طرح

دوره دهم - سال دوم

سوابق قانونی

قانون محاسبات عمومی

براساس مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی مهلت کلیه اعتبارات جاری و عمرانی (تملك دارایی های سرمایه ای) تا آخر سال مالی قابل تعهد و پرداخت بود که این مهلت در قانون «اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی» برای هزینه های جاری (اعتبارات هزینه ای) تا پایان فروردین ماه و برای هزینه های عمرانی تا پایان تیرماه سال بعد اصلاح شد. براساس قانون فوق، مانده وجوه مصرف نشده تا تاریخ های مذکور پس از انقضای مهلت ظرف ده روز به خزانه واریز می شود.

شماره ثبت:

۲۸۵

شماره چاپ:

۵۷۰

تاریخ چاپ:

۱۳۹۶/۴/۲۵

قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)

براساس فراز دوم ماده (۱۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مانده وجوه مصرف نشده اعتبارات عمرانی (تملك دارایی های سرمایه ای) طرح ها و پروژه های عمرانی نیمه تمام، در پایان هر سال مالی پس از واریز به خزانه می تواند با درج در بودجه به سال های بعد منتقل شود تا به مصرف همان طرح و پروژه برسد.

معاونت پژوهش های

اقتصادی

دفتر: مطالعات

اقتصاد بخش عمومی

براساس بند «۴» ماده (۲۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل کشور) اجازه داده می شود نسبت به تأمین و پرداخت درخواست وجه دستگاه های اجرایی ذیربط بابت اعتبارات مصوب تملك دارایی های سرمایه ای حداکثر تا پایان فروردین ماه سال بعد اقدام کند. در تبصره همین بند به منظور همسانی این ماده و ماده واحده قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی اصلاحات عبارتی انجام شده است.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۳۰۱۵۴۵۲

تاریخ انتشار:

۱۳۹۶/۴/۲۷

به نظر می رسد تبصره و بند «۴» ماده (۲۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) با هم تناقض داشته باشند زیرا در خود بند مهلت های مواد (۶۳) و (۶۴) را اصلاح کرده، اما در تبصره با اصلاح قانون فوق به آن اعتبار داده است.

هرچند به نظر می رسد واریز مانده وجوه مصرف نشده اعتبارات طرح ها و پروژه های عمرانی نیمه تمام به خزانه برای مصرف همان طرح ها و پروژه ها مشکل گشا باشد، اما ظاهراً به دلیل پیش بینی نکردن ردیف اعتباری برای این کار در بودجه نمی توان از ظرفیت این ماده قانونی (ماده (۱۶) قانون الحاق به تنظیم (۲)) استفاده کرد.

ملاحظات کارشناسی

- تعبیر «سال مالی... تمدید می‌شود» در متن ماده واحده طرح، با اصل سالیانه بودن بودجه و اصل پنجاه و دوم (۵۲) قانون اساسی مغایر است.
- با تمدید مهلت تأمین و پرداخت اعتبار تا پایان شهریورماه گزارش‌های نظارتی با تأخیر چندماهه روبرو شده و گزارش‌های صورت‌حساب عملکرد مالی دولت و تفریح بودجه نیز به‌موقع تهیه نخواهد شد.
- اصولاً تهیه بودجه سالیانه در صلاحیت دولت است و مجلس شورای اسلامی تنها مسئولیت رسیدگی و تصویب آن را برعهده دارد (اصل پنجاه و دوم قانون اساسی). دلیل این امر گستردگی و پیچیدگی تهیه بودجه دستگاه‌های اجرایی و وجود اطلاعات مورد نیاز در بخش دولت است. انجام چنین اصلاحاتی از طریق طرح، دخالت در مسئولیت‌های اجرایی تلقی شده و همه عواقب موضوع از جمله مخدوش شدن نظارت و تداخل اعتبارات سنوات مختلف را متوجه مجلس شورای اسلامی خواهد کرد.
- با چنین تمدید مهلتی مشکل اساسی تأمین نشدن اعتبار طرح‌های عمرانی در ابتدای سال حل نمی‌شود.

جمع‌بندی و پیشنهاد

با توجه به اینکه قانونگذار در مواردی برای مشکل پرداخت اعتبارات طرح‌های عمرانی تمهیدات قانونی اندیشیده (مانند ماده (۱۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)) و مجری بودجه (دولت) در اجرای آن اهتمام کافی به خرج نداده است، بهتر است ارائه راه‌حل از طریق دولت انجام شود. ضمن آنکه دولت اطلاعات بسیار بیشتری در اختیار دارد و براساس آن بهتر می‌توان تصمیم‌گیری کرد.

با توجه به اشکالات فوق اولویت اول رد کلیات طرح است، اما در صورت اصرار نمایندگان محترم بر تصویب آن می‌توان متن زیر را جایگزین کرد:

«مهلت استفاده از مانده وجوه مصرف نشده اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام تا پایان شهریورماه سال جاری تمدید می‌شود».

